

Nr 188.

Av herr **Olsson** i Kollungeröd, *angående ändring i jaktstadgan, åsyftande minskning av rävstammen.*

I jaktstadgan av den 21 oktober 1864 lydde § 10: Träffas tillfälligtvis, evar det vara må, skadligt rovdjur, då må han det fälla och behålla, samt § 11: Till skadligt rovdjur räknas björn, varg, lo, järf, räf, mård, utter, säl, örn, berguv, hök och falk. I nu gällande lag om rätt till jakt av den 8 november 1912, som trätt i kraft den 1 januari 1913, äro dessa bestämmelser borttagna och endast ersatta med att varg eller järv må under vissa omständigheter få jagas å annans jaktmark. Med nu gällande bestämmelser har det nästan blivit omöjligt att jaga räf. Särskilt gör detta sig gällande för län, där jorden är uppdelad i småbruk, där några sammanhängande jaktmarker icke kunna erhållas.

Ehuru jakten på räv icke heller efter den äldre jaktstadgan var alldeles fri, så fanns dock rätt att fälla och behålla den var den anträffades och denna bestämmelse gjorde, att räven jagades och fäldes, var den kunde åtkommas, med resultat att rävstammen hölls nere ganska betydligt. Jaktstadgan tillämpades ej heller så strängt förr som nu. Göteborgs och Bohusläns landsting har under årtionden betalt skottpenningar för räv med gott resultat intill år 1913. Därefter har nu gällande jaktstadga lagt hinder i vägen för rävens jagande och stammen har ökat sig år från år.

Räven jagas mest på spårnö, men han förflyttar sig fort och tar långa bukter. Spåret erhålles på egen jaktmark, men övergår strax på annans och jägaren måste upphöra förföljandet. Resultatet har blivit, att rävstammen ökats i oroväckande grad. Hans älsklingsföda är höns. Värst utsatta härför äro de små torpställena och backstugorna, som vanligen äro belägna i utmarkerna och vid skogsbrynen. För dessa små hemmen är hönskötseln vanligen huvudinkomsten. Det har varit vanligt, att ett sådant hem med ett till två à tre tunnland öppen jord haft 60 à 70 stycken höns, som levt fritt i bostadens omgivningar och givit sin ägare en ganska god

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 4 saml. 69 häft. (188—190.)

inkomst, fastän en del foder fått inköpas. Visserligen ha dessa hönsstammar på de två senaste åren reducerats till följd av foderbristen, men ännu värre reduktion ha rävens härjningar förorsakat i desses hönsbesättningar under senaste åren. I likhet med all fågel gå även hönsen tidigt till vila om kvällen, men äro uppe före solen om morgonen och då, medan folket ännu sover, är räven och hälsar på sina offer. Han nöjer sig icke med en eller två; blir han ej störd, biter han ihjäl och drar i förvar så länge där är någon i flocken kvar. Till följd av sina lägen äro dessa småhem värst utsatta, men även i bondgårdarne gör den objudna gästen sina påhälsningar; där likväl skadan lättare kan bäras. Men ej nog härmed, när räven blir så talrik, förstör han även en hel del nyttigt vilt såsom hare, rapphöns och orre.

Svårt är förut att få torpställen på landet befolkade, utan att härtill skall komma svårigheten att där kunna driva sin lönande hönskötsel. Räven är själv ej matnyttig men väl förstör han mycket matnyttigt. Vår för kan då ej detta rovdjur få jagas och fällas, var det anträffas? Han hänfördes till rovdjur i 1864 års jaktstadga. Han har ej blivit annorlunda sedan dess. Säkert har ingen jordägare åtminstone ej småbrukare något emot en sådan bestämmelse i jaktstadgan, att räven får jagas och fällas, var den anträffas. Endast från nöjes- och yrkesjägarna reses motståndet. Där frågar man ej efter torparnes och småbrukarnes höns, utan där resonerar man så: har man rätt att jaga räv på annans jaktmark skulle resultatet bliva, man går efter räv, men man — fastän olovligt — skjuter även annat vilt, utan att detta kan ledas i bevis. Att däri ligger en svaghet må ju erkännas, men då finns det i allt fall en tid av året, från den 15 februari till den 1 oktober, då all annan jakt är förbjuden och då under annan tid tillåtet vilt vare sig får köpas, säljas eller transporteras, och under denna otillåtna tid borde åtminstone räven få fritt jagas. I allt fall borde enligt mitt förmenande småbrukareintresset — som även sammanfaller med ökning av livsmedelsproduktionen — här få gå före jägareintresset.

När jag nu begär utredning i denna viktiga fråga och hemställer om förslag till ändring av gällande jaktstadga i syfte, att rävstammens starka tillväxt må kunna hämmas, så bör en sådan utredning ej ensamt uppdragas åt nöjesjägare, utan böra även de som känna skadan av nu omskrivna förhållanden få göra sig hörda. Man kunde även tänka sig, att genom länsstyrelserna landskommunerna bleve satta i tillfälle att yttra sig. Eventuellt olika jakttider för olika län är även tänkbart.

I anledning av denna frågas stora betydelse för de små hemmen på landsbygden, åtminstone för vissa landsdelar, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande sådan ändring i gällande jaktstadga, att den i oroväckande grad på senare åren ökade rävstammen må kunna minskas, samt att Kungl. Maj:t till riksdagen inkommer med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 20 januari 1919.

Bernhard Olsson.

I motionen instämma

Oscar Osberg.

B. Cornéliusson.

Oscar N. Olsson.

Herman Andersson.

Cornelius Olsson.
